

1827-1952
ETT JUBILEUM

SPARBANKEN I YSTAD

TELEFONER
DIREKTÖREN 104 70
KAMRERAREN 104 71
EXPEDITIONEN 100 46
POSTGIRO 13 70 04

Ystad den 16.7.57

Konditor Nils Einar Persson
Skottegatan 10

YSTAD

Vi hälsa Eder hjärtligt välkommen till vår traditionsrika gamla stad, som Ni väl nu hunnit bli bekant med.

För att Ni skall bli i tillfälle att lära känna inte bara den idylliska korsvirkesstaden utan även en av dess äldsta inrättningar - Sparbanken i Ystad - bedja vi få överlämna ett exemplar av den lilla broschyr, som utarbetades i samband med sparbankens 125-årsjubileum.

I vår sparbank förenas gammal tradition med de modernaste verksamhetsgrenar och den bästa service. Hos oss kan Ni placera Edra besparingar till högsta ränta, och vi stå till tjänst inom alla en modern sparbanks verksamhetsområden.

Välkommen till

SPARBANKEN I YSTAD

Ystad

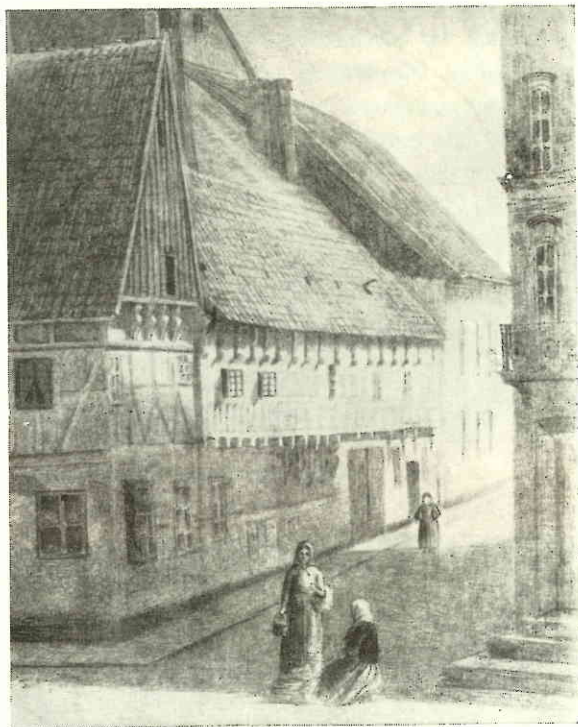

Det står en doft av sill kring Ystads första dagar. "För sillen, detta lilla djur, som danskarna tack vare Guds misskundsamhet får för intet, ger köpmän från alla kringboende folk det dyrbaraste de äga", berättar krönikören Arnold av Lübeck omkring 1212 och anger därmed också den viktigaste förutsättningen för stadens uppkomst. Men mycket mer vet man inte, ty urkunderna gick till största delen till spillo, då svenskarna under hertig Karl bl. a. brände ner rådhuset år 1569.

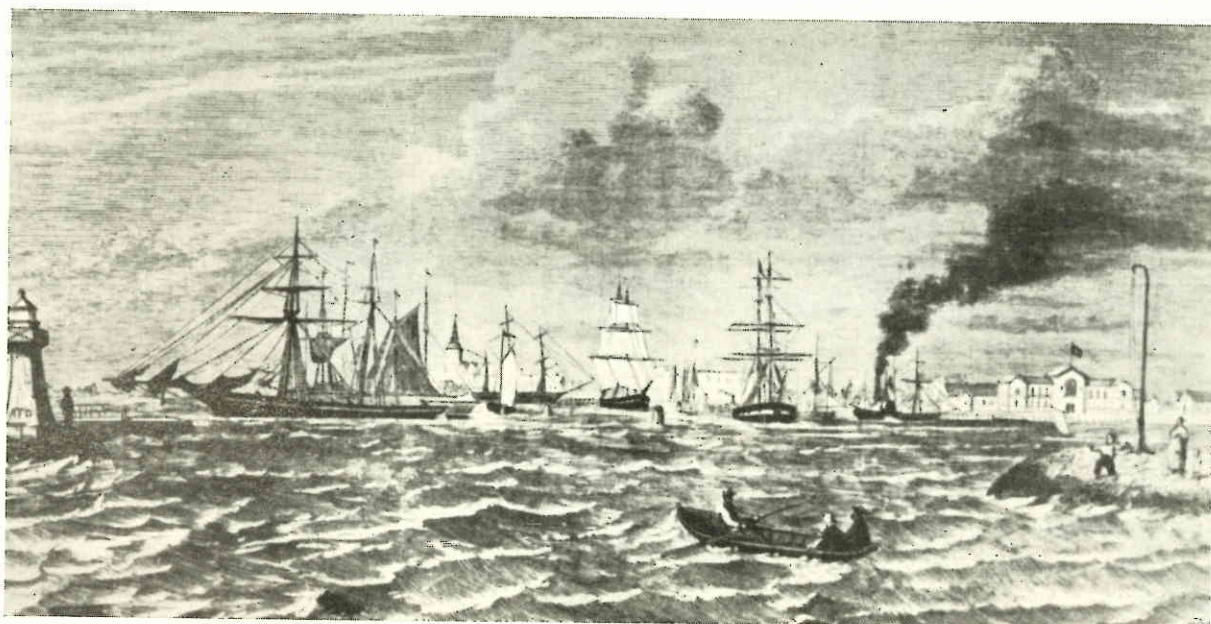
Som ett levande bevis på stadens ålder och betydelse står dock framför allt S:ta Maria kyrka. Stadens äldsta parti visar på en omfattande anläggning, och både ärkebiskop och rikets konung väntade sig säkert mycket av den lilla handelsplatsen vid den skyddande bukten. Förhoppningarna kom heller inte på skam. Sillens rikedomar avlöstes av en givande export av säd och kreatur, och storartade utbyggnader av kyrka och kloster tyder på att handeln artade sig gott. Staden växte ut längs de slingrande tillfartsvägarna, och den regelbundna första anläggningen ombildades så småningom till det medeltida virrvarr av gator och gränder, som vi nu så gärna förbinder med Ystad.

Men S:ta Maria berättar också om med- och motgång under olika århundraden och om människors eviga förmåga att ta i på nytt efter hårda slag. En tidig vårmorgon det skickelsedigra året 1648 "nedföll Vårfru kyrkas torn med halva

kyrkan". Framtiden tedde sig allt annat än ljus, men kyrkan måste naturligtvis återuppbyggas. Trots att pest och svåra hemsökelse i samband med övergången till Sverige decimerade befolk-

Hörnet Stora Östergatan—Stortorget på 1870-talet.
Efter teckning av H. Bunth.

Hamnen i Ystad 1873.

ningen och nästan helt omintetgjorde alla ekonomiska möjligheter, lyckades man dock skapa det vackra barocktorn, som vi sena efterkommande nu kan glädja oss åt. Det var en bragd så god som någon.

Förra delen av 1600-talet var emellertid i det stora hela en god tid för staden och dess invånare. Då liksom nu var bygden kring Ystad rik på spannmål, och uppfödningen av hästar och oxar var betydande. Affärslivet utvecklade sig i lugn och ro och var befriat från de tidigare så vanliga ingripandena från statens sida.

”Stadsens byggnad i gemen består av korsvärks-hus med dels murstens- dels lerväggar och tegeltak”, heter det i en beskrivning av den lärde Lars Salvius år 1738. Och i jämförelse med andra svenska städer är detta allt fortfarande det mest typiska för Ystad. Det finns nu omkring 300 hus av korsvirke, även om många är överputsade eller ligger gömda inne på gårdarna. Under medeltiden hade bostadsskicket för hög som låg varit mycket enkelt. Det var en blandning av klinehus och trä-

hus, som man bl. a. funnit spår av i Lund, med härden mitt på golvet och i stället för fönster ett rökhål i taket. Sedan blev emellertid korsvirket helt förhärskande ända fram till 1800-talet.

Den första svenska tiden blev svår, och det dröjde länge innan handeln sökte sig nya vägar och staden återvann något av sin livskraft. Efter krigets elände följde åter pest, och år 1712 borttrycktes sålunda 472 personer, och många hus och gårdar stod öde. Vid tiden för Salvius' beskrivning hade staden omkring 250 bebodda hus och gårdar, och många tomter var fortfarande förfallna. Strängt taget är det ej förrän mot slutet av århundradet man märker en långsam återhämtning, dock utan minsta glans från Gustav III:s dagar. Men först fick staden genomlida följderna av 1766 års stora svenska finansreduktion. Borgerskapet kunde inte ”prompt betala lantmännens varor”, kramhandeln avstannade, och lager borga-

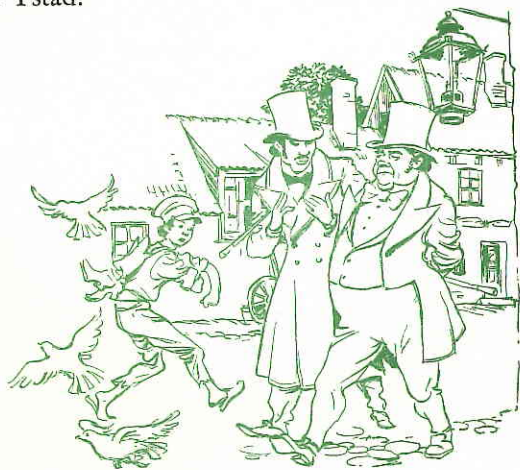

Hamngatan i Ystad mot hamnen. Efter en oljemålning av Carl Conrad Dahlberg omkr. 1850.

des ut för en tredjedel av värdet. Penningbristen blev så svår, att stora handelsgårdar vid huvudgatorna, som köpts för fem-sextusen daler silvermynt, ej kunde säljas för två eller tre tusen. En handlare på Västergatan rev ner sin gård och sålde bitarna under hand, och 1767 måste 14 borgare avstå sina gårdar till fordringsägare, vilket sällan hände i äldre tid. Detta år verkställdes 103 utmätningar, men det blev snart omöjligt att finna köpare till de dagliga auktionerna, trots att varorna såldes till fjärdedelen av värdet.

Men man repade sig igen trots allt. 1793 hade staden 26 köpmän, som huvudsakligen handlade med spannmål, och dessutom fanns några kramhandlare. En handelsflotta på upptill 16 fartyg förde spannmål till Östersjöhamnarna och tog frakt för medelhavsländerna med salt, vin och andra godsaker i retur. Sill hämtades i Bohuslän, saltades ner och fördes vidare till utlandet. Och så började stadens verkliga guldålder med napoleonkrigen och kontinentalsystemet. Kommerse-råden byggde ståtliga palats, och Ystad blev jämte Malmö den mest betydande handelsstaden i Skåne. Härmed är vi inne i en begynnande stark utvecklingsperiod, som blev en av förutsättningarna för tillkomsten av bankväsendet och bl. a. Sparbanken i Ystad.

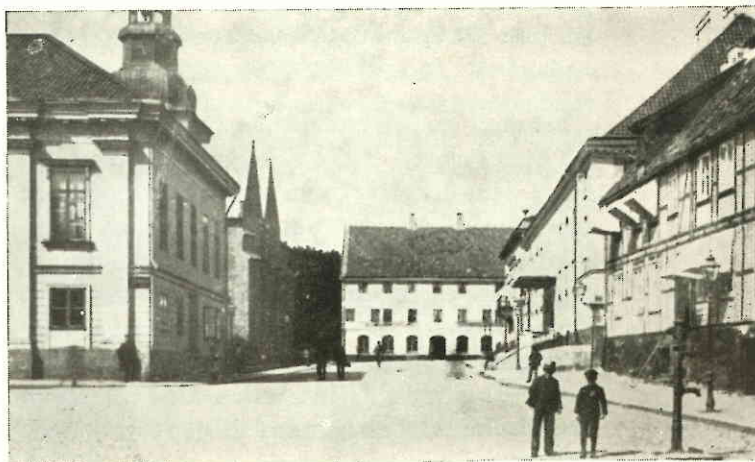
*Palms lumbod vid
L. Västergatan—L. Norregatan.*

Värdsbuset "Grönalund" på Tullgatan.

Stortorget vid sekelskiftet med gamla latinskolan i bakgrunden.

Stortorget med teatern före 1891.

1827

Snsdagen den 25 april 1827 kunde man läsa i Lunds Weckoblad under

Notificationer.

Torsdagen den 3 instundande maj, årsdagen av Hans Kongl. Höghet Arvprinsens, Hertigens av Skåne Höga födelse, kommer den i Ystad nu inrättade Sparbanken att öppnas för insättningar och utlåningar, vilka därefter fortsättas alla fredagseftermiddagar från klockan 3 till 5. Såväl för staden Ystad som ortens invånare är banken tillgänglig för både utlåningar och insättningar, vilka senare får ske från och med 8 skillingar till och med 100 Riksdaler Banco på varje insättares namn för året. Då även nödiga underrättelser om bankens tillstånd, nyttan av dess inrättning och villkoren för utlåningar och insättningar m. m. komma att vid tillfället meddelas, så inbjudes inrättningens samtliga delägare jämte andra stadens och ortens invånare av alla klasser, vilka om inrättningen och ändamålet därmed önska kännedom, att nämnda dag klockan 10 förmiddagen sig å rådhuset i Ystad inställa.

Ystad den 18 april 1827.

På Sparbanksdirektionens vägnar
M. Lundgren.

Härmed var ett omfattande förarbete slutfört och Sparbanken i Ystad fick sin stiftelsedag den 3 maj. Hur det utlysta sammanträdet förlöpte har man tidigare inte känt till. Man kan dock förutsetta att Lundgren gjorde det mesta möjliga av dagen efter en av honom gärna använd metod att förena firandet av kungliga högtidsdagar med propaganda för sådana syften, som han ville främja. Och så gick det i själva verket också till, såsom en skrivelse från magistraten till landshövdingen avslöjar:

Till Konungens höga Befallningshavande över
Malmöhus län.

Sedan herr kommerserådet Lundgren, den 2:de i denna månad, till middagen försett stadens alla fattige med överflödig undfägnad, hade följande dagen till firande av Hans Kongl. Höghet Hertigens av Skåne födelse, direktionen för den härstädes inrättade sparbanken, å rådhuset sitt första sammanträde, då, efter ett av ordföranden, bemälte herr kommerseråd, inför en talrik samling av stadens och ortens invånare, hållet tal, rörande icke allenast det dyrbara föremålet för dagens

högtid, utan ock nyttan och fördelen av berörde sparbanks inrättning, insättning till betydligt belopp skedde av både stadsbor och i och för detta ändamål ifrån landet inkomne personer.

Till middagen hade herr kommerserådet Lundgren inbjudit omkring 100 gäster, för att med honom deltaga uti den allmänna glädje, vartill dagen och fullkommandet av en för samhället och omkringliggande orter välgörande plan gav den rikaste anledning, och varvid de Kongl. skålarne med vördnadsfullaste tillgivenhet druckos, ävensom den för länets älskade hövding var en följd av samhällets tänkesätt och erkänsla för dess goda styrelses åtgärder.

För ungdomen var om aftonen dans å stadens rådhus anställd.

Om detta herr kommerserådet Lundgrens medborgerliga förhållande, ävensom om sparbankens öppnande, har magistraten trott sig böra herr baronen och presidenten ödmjukast underrätta.

Ystads rådhus den 5 maj 1827.

J. T. Öbrström.

P. J. Schreil.

P. G. Ödman.

T. L. Sylvan.

Denna skrivelse, å vilken förresten en notation tyder på att den även kommit under regeringens ögon, har onekligen en viss betydelse i samband med sparbankens bildande, då den framhäver Martin Lundgrens stora och avgörande insats. Ekonomidirektör J. J. Wendt och rektor N. Dunér har ju eljest utpekats som de egentliga initiativtagarna.

Kommerserådet Carl Martin Lundgren,
den första styrelsens ordförande.

1952

125 år med sparbanken

Kungörelse

Som Sparbankens första insättningsdag lemnat det tillfredsställande Resultat, att circa 1.200 rd Banco influtit, så vill Directionen hafva detta härmed allmänligen kungjort, med underrättelse, att medlen utlånas nästa fredags eftermiddag kl. 2, emot pant af Guld eller Silfver, inteckning i ograverad Egendom och säker borgen, Svarjemte allmänheten underrättas, att så väl insättningar i Sparbanken som utlåningar derur ske framdeles alltid å förenämnda tid å Stadens Rådhus, så vida derom icke annorlunda kungjort varder.

Ystad den 5 Maji 1827.

Sparbanks Directionen

En annan intressant detalj är att sedermera lagmannen T. L. Sylvan kontrasignerat inlagan, och det är väl inte otroligt att han även författat den till ära för sin blivande svärfar. 1830 blev Sylvan borgmästare efter sin fader och gifte sig samma år med Lundgrens dotter Fredrika Christina.

Sparbankens verksamhet bedrevs från början i gamla rådhuset, där numera arbetsförmedlingen är inrymd. Banken hölls nu öppen varje torsdag mellan kl. 3 och 5, men sedan man övertagit Skånes Enskilda Banks lokaler till vänster i gamla rådhuset — nuvarande pastorsexpeditionens — var banken från och med år 1864 öppen även torsdagar kl. 10—12 och från år 1874 utökades expeditionstiden med samma tider även å lördagar.

Efter 50 års framgångsrik verksamhet kunde sparbanken uppvisa en insättarbehållning på hela 2.883.378: 58 riksdaler och reservfonden uppgick till 184.962: 59 riksdaler. Vid denna tid hade också lokalerna i gamla rådhuset blivit för trånga och den 1 oktober 1881 flyttade banken till det Schultzka huset i hörnet av St. Östergatan och Stortorget. I samband härmed utökades expeditionstiden, och från och med följande år hade man sålunda öppet varje helgfri tisdag, torsdag och lördag mellan klockan 10 och 1 samt dessutom alla torgdagar. Daglig expedition infördes några år senare och från och med år 1884 hölls banken sålunda öppen varje söckendag mellan 11 och 1 — ett gott tecken på sparbankens framåtskridande.

Bankens expedition hade hittills skötts av en ombudsman — enligt traditionen stadens borgmästare — och en kamrerare. I samband med den ändrade expeditionstiden beslöts nu, att bankens tjänstemän skulle utgöras av sekreteraren-ombudsmannen, kamreren och en bokhållare, med tjänstgöringsskyldighet varje söckendag för kamreren och bokhållaren men för ombudsmannen endast när omständigheterna så påkallade. Anmärkningsvärt är, att kassan ända fram till 1908 omhändertades av verkställande direktören. En särskild

Gamla rådhuset.

Schultzka huset vid Stortorget.

kassörsbefattning tillsattes först år 1916, från vilken tid bankens expedition sköttes av tre tjänstemän förutom verkställande direktören.

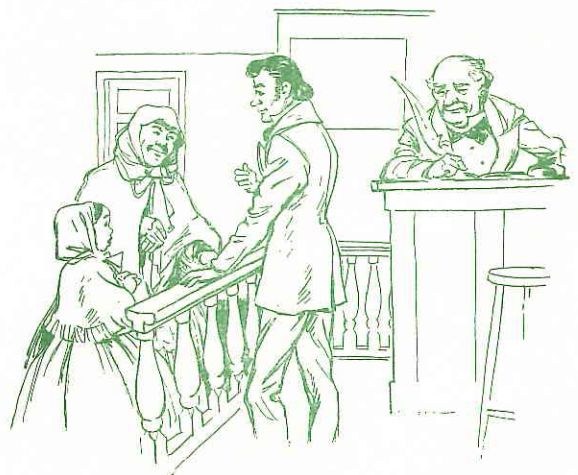
Emellertid hade tanken på att skaffa banken lokaler i egen fastighet med åren vuxit sig allt starkare och den 1 april 1888 togs det första steget mot förverkligandet härav. Då inköptes nämligen för 50.000 kronor handlanden Gustaf Wollins gårdar vid Stora Strandgatan och några månader senare köpte man av staden de intilliggande tomterna till ett pris av 2.209 kronor och 70 öre. Byggmästaren M. Norström anförtrordes ledningen av arbetet och den 1 september 1890 stod det nuvarande sparbankshuset färdigt vid Stortorget.

År 1902, 75 år efter starten, hade sparbankens insättare ett sammanlagt sparkapital på över 8 miljoner kronor och de hade detta år tillförts 343.000 kronor i räntor. Sparbankens egen fond utgjorde 741.000 kronor, dess ställning var solid, och man kunde vid 75-årsjubileet se tillbaka på de gångna årens utveckling inte utan en viss belåtenhet. Det närmast följande årtiondet medförde en fortsatt ökning av bankens rörelse. Den med första världskriget följande oron på penningmarknaden och de dystra krigsårens ovisshet bemästrades med rådighet och framsynt klokhet.

Den oavbrutna ökningen av verksamheten hade medfört ett allt starkare behov av större utrymme, ej blott för expeditionen, utan även för förvaring av bankens värdehandlingar. Efter en genomgripande utvidgning och modernisering kunde sparbanken i början av år 1925 ta i bruk de nyrestaureerade lokaler, som sedan förblev oförändrade fram till år 1947. Vid 100-årsjubileet år 1927, som allt-

Del av sparbankens expeditionslokal 1890—1924.

så kunde celebreras i fullt tidsenliga lokaler, kunde man konstatera, att sparbankens insättarbehållning under de senaste 25 åren ökat med över 20 miljoner till 29.328.000 kronor. Reservfonden uppgick till närmare 2 miljoner kronor och man kunde glädja sig åt en årsvinst på hela 117.000 kronor.

De senaste 25 åren har det svenska sparbanksväsendet präglats av en allmän intensifiering av arbetet. Flera sammanslutningar för sparbankernas gemensamma bästa har sett dagens ljus. Nya verksamhetsgrenar har införts, och det sociala i sparbankernas verksamhet har alltmer betonats. Sparbanken i Ystad har alltid varit bland de främsta, när det gäller att ställa nya möjligheter till kundkretsens tjänst. Under de gångna åren har banken rationaliserats och moderniserats, såväl beträffande det inre arbetet som den utåtriktade verksamheten. År 1937 omlades bokföringen och maskinbokfö-

ring infördes, 1944 byggdes de "undre regionerna" om och depositionsvalv med kassafack för allmänheten inrättades. År 1947 fick expeditionslokalerna ett helt nytt utseende — den gamla dystra disken med de höga pulpeterna fick skatta åt förgängelsen och ersattes av den moderna, ändamålsenliga inredningen av idag.

Sparbankens insättarbehållning har nu vuxit till 43 miljoner kronor och dess reservfond uppgår till över 3.430.000 kronor, vartill kommer en betydande dold reserv. Under de gångna åren har sparbanken enbart i räntor tillfört sina insättare över 46 miljoner kronor.

Sparbankens främsta uppgift är att främja sparsamheten, att uppsamla sparslantarna — även mindre — och göra dem fruktbarande genom att låta dem komma den egna bygdens bostadsbyggande och näringsliv tillgodo. Eftersom sparbanken saknar varje form av enskilt och statligt vinstintresse, kan den arbeta med liten räntemarginal och sålunda ge hög ränta på insatta medel och hålla låneräntan nere.

Det har alltid varit ledningens strävan att följa med i utvecklingen, och sparbanken kan i dag begå sitt 125-årsjubileum i den förvissningen, att den på ett fullt effektivt sätt kan stå sin stora kundkrets till tjänst inom alla en modern sparbanks arbetsområden.

Här vid Stortorget ligger sparbanken i dag.

SPARSAMHET

Gn hjälp att börja spara ger sparbanken redan vid födseln varje medborgare. En sparbanksbok med en insatt grundplåt utdelas nämligen till varje nyfött barn inom sparbankens verksamhetsområde. Med en hemsparbössa att samla i blir även de små slantarna stora och de blir med tiden ett gott stöd vid starten i livet.

En sån här liten krabat kostar faktiskt en hel del, mer och mer för varje år. En klok mamma som fru Gunnel Heinrich tänker på detta och sätter regelbundet in barnbidraget på en sparbanksbok. Det blir stora pengar så småningom, och de kommer väl till pass för pojken uppfostran.

När man bygger ett hus, försöker man ju alltid att få fram något smakfullt och solitt. Men man måste också se till att få bygget finansierat på

bästa möjliga vis. Byggmästare Erik Nilsson samarbetar sedan många år med sparbanken i hithörande frågor, och det finns åtskilliga fastigheter i staden, som Erik Nilsson byggt och som sparbanken lämnat bottenlånet till. Sparbankslånen är säkra lån och billiga lån, det är byggmästare Nilssons erfarenhet av sitt samarbete med sparbanken. Den låga räntan är av stor betydelse för en fastighets räntabilitet — ju lägre ränta på lånen desto större avkastning på fastigheten.

Lantbrukare Ingvar Wilhelmsson, Svartemölla:

”Flykten från landsbygden är en besvärlig historia för oss lantbrukare. För att utjämna den stora arbetskraftsbristen, som blivit följden härav, är lantbrukarna tvungna att mekanisera jordbruket nästan fullständigt, och det kostar stora summor. Till följd av stegrade markpriser och ökade kostnader för maskiner och övrig utrustning kommer jordbruket, i synnerhet när det gäller de unga, som skall ta vid efter oss, att även i framtiden behöva ett omfattande stöd i form av långfristiga och säkra krediter från sparbankernas sida.”

en väg till tryggare framtid

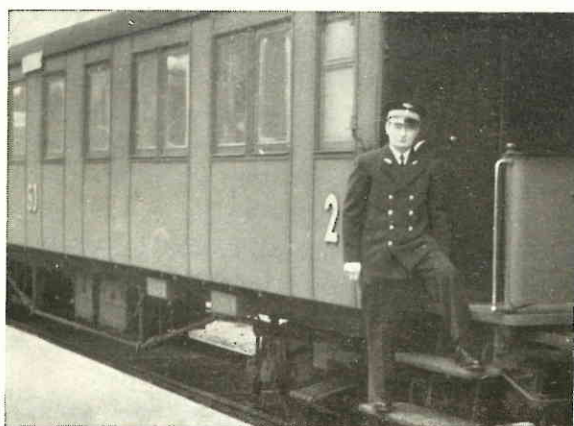

Nämndeman Ola O. Larsson i Sövestad:

"Jag har själv brukat jorden sedan jag var 15 år — nu är jag 78 — och jag får säga, att det är en enastående utveckling, som jordbruket genomgått under den tiden. När det gäller finansieringen härav har sparbankerna gjort ett mycket gott arbete — jag har varit huvudman i Gamla sparbanken i 20 år och även suttit i styrelsen, så jag vet vad jag talar om."

Herbert Mårtensson, känd handbolls- och fotbollsspelare, är i sitt dagliga värv byggnadssnickare, och på sin fritid går han gärna och påtar i sin trädgård. Herbert Mårtensson är nämligen en av de många, som med statens och sparbankens hjälp byggt sitt eget lilla hus.

Konduktör Karl Andersson, ordförande i Fackliga Central, ledamot av stadsfullmäktige m. m.:

"Gamla sparbanken är framför allt en bank för de breda lagren i vår befolkning. Något som är av mycket stor betydelse är den håg till sparsamhet, som sparbanken inte minst bland ungdomen väcker genom sitt arbete — jag tänker då främst på sparklubbarna och ekonomitjänsten — och som har hjälpt många familjer till bättre ekonomiska förhållanden. Jag tror att särskilt sparklubbssparandet i det fallet har en stor mission att fylla genom de *regelbundna* insättningar."

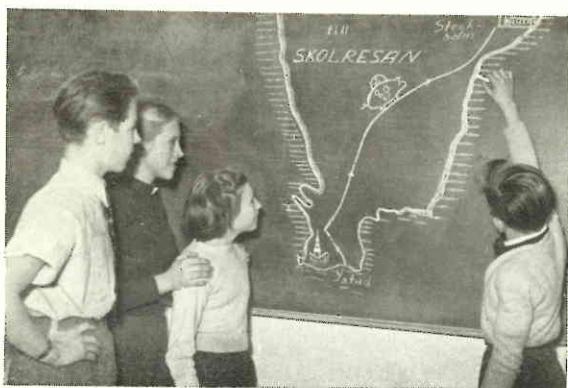
Thure Bruhn, fiskeritillsyningsman och aktiv fiskare med egen båt, är en trägen kund i sparbanken. Med ett yrke som hans, där inkomsterna kommer ojämnt och omkostnaderna är stora, är det nödvändigt att av de goda fångsternas inkomster lägga upp en reserv för de tider, då fisken inte "går till".

Här var det insättarkö! Klart att kassören är belåten.

SKOL

Det är roligare att spara med ett mål för ögonen. Vad kan vara bättre än en skolresa?

"Lyckoslanten" — min trevligaste tidning.

ETT NYTT ÄMNE I SKOLAN

ger eleverna ekonomisk ansvarskänsla. I folkskolorna har man under senare år infört ekonomisk undervisning i samband med den skolsparrörelse, som drivs i samarbete mellan lärarkåren och sparbankerna. Genom skolsparrandet samlar barnen inte blott aktningsvärda belopp, utan de får även en utomordentligt nyttig lärdom för livet: de lär sig handskas med pengar. De sparade slantarnas storlek spelar mindre roll, skolsparrörelsen syftar till att få *alla* skolbarn med i sparrandet. Dess mål är inte i första hand att barnen skall få så stort sparkapital som möjligt, utan att ge en sund syn på penningar och penningars värde. Sparbanken framhåller också "målsparandet" som ett föredöme — barnen skall lära sig att spara till saker de önskar sig, det må vara en fotboll, en cykel eller något annat man längtar efter.

Tack vare ett intimt samarbete med skolmyndigheter och lärare har Sparbankens i Ystad skolsparrörelse visat bättre och bättre resultat för varje år. Riktlinjerna för skolsparrandet — såväl de rent tekniska som mera propagandabetonade — dras upp av ett skolsparråd, i vilket både lärarkåren och sparbanken är representerade. Den tid och den energi, som nedlagts på detta arbete, har också

Många bäckar små...

SPAR- och Sparklubsverksamheten

burit frukt. Under läsåret 1950—51 deltog sålunda hela 93 % av antalet elever vid Ystads folkskolor i skolsparandet och sparade inte mindre än 19.569 kronor.

ETT MÅL ATT SPARA FÖR

bör en sparklubsmedlem ha — då går sparandet genast litet lättare. Hur fungerar då en sparklubb? Har man sammanträden med allvarliga diskussioner, protokoll och styrelseberättelser? Nej — varken sparklubsmedlemmarna eller sparbanken är betjänta av någon pappersexercis. Vid flera av sparbankens största sparklubbar behöver medlemmarna endast lämna uppgift om namn, adress och dylikt, varefter arbetsgivaren gör avdrag på lönen och levererar pengarna till sparbanken. Efter insättningen får varje medlem ett litet saldobesked och kan således alltid ha kontroll över sitt konto. Ett sådant sparande är lätt och effektivt, man sparar utan att det "känns", och — det blir resultat. Det är förvånande, hur stora summor man kan spara genom små men regelbundna insättningar — oftast blir resultatet bättre än med större belopp, som sätts in mera oregelbundet.

Sparbanken i Ystad har 36 sparklubbar med sammanlagt 794 medlemmar vid större och mindre företag, och i dessa sparklubbar sparades under år 1951 inte mindre än 140.719 kronor. Det är många semesterresor, bosättningar, studier och mycket annat, som årligen finansieras genom sparklubbssparande.

INGA "BJÖRNAR"

kommer att jaga Er, om Ni går med i sparbankens ekonomitjänst. Sparbanken har över 400 nöjda och belåtna ekonomitjänstmedlemmar, som för en ringa penning slipper alla bekymmer för försäkringspremier, sjukkasseavgifter, hyror och många andra fasta utbetalningar. Ni får även ränta på de pengar Ni sätter in för dessa likvider.

Per-Erik Wahlgren, målvakt i YIF:s fotbollslag, har redan hunnit spara ihop till en kamera och siktar nu på en gitarr. När den är avklarad, skall han börja spara till en förstoringsapparat — Wahlgren är nämligen mycket intresserad av fotografering.

Arne Glamborn är kassör i Ystad-Metalls sparklubb och det tycker han enbart är ett nöje, "för grabbarna går verkligen in för sparandet och tycker själva att det är roligt". Självt sparar Arne Glamborn för närvarande till en parisresa.

Svarvaren Nils Andersson har varit med i sparklubben från starten. Han sparar för att ha en reserv att ta av när det behövs, ty han ogillar allt vad avbetalningsaffärer heter.

Metallslipare Allan Olsson är nygift och sätter varje vecka in en del av sin avlöning för att ha till amortering av bosättningslånet.

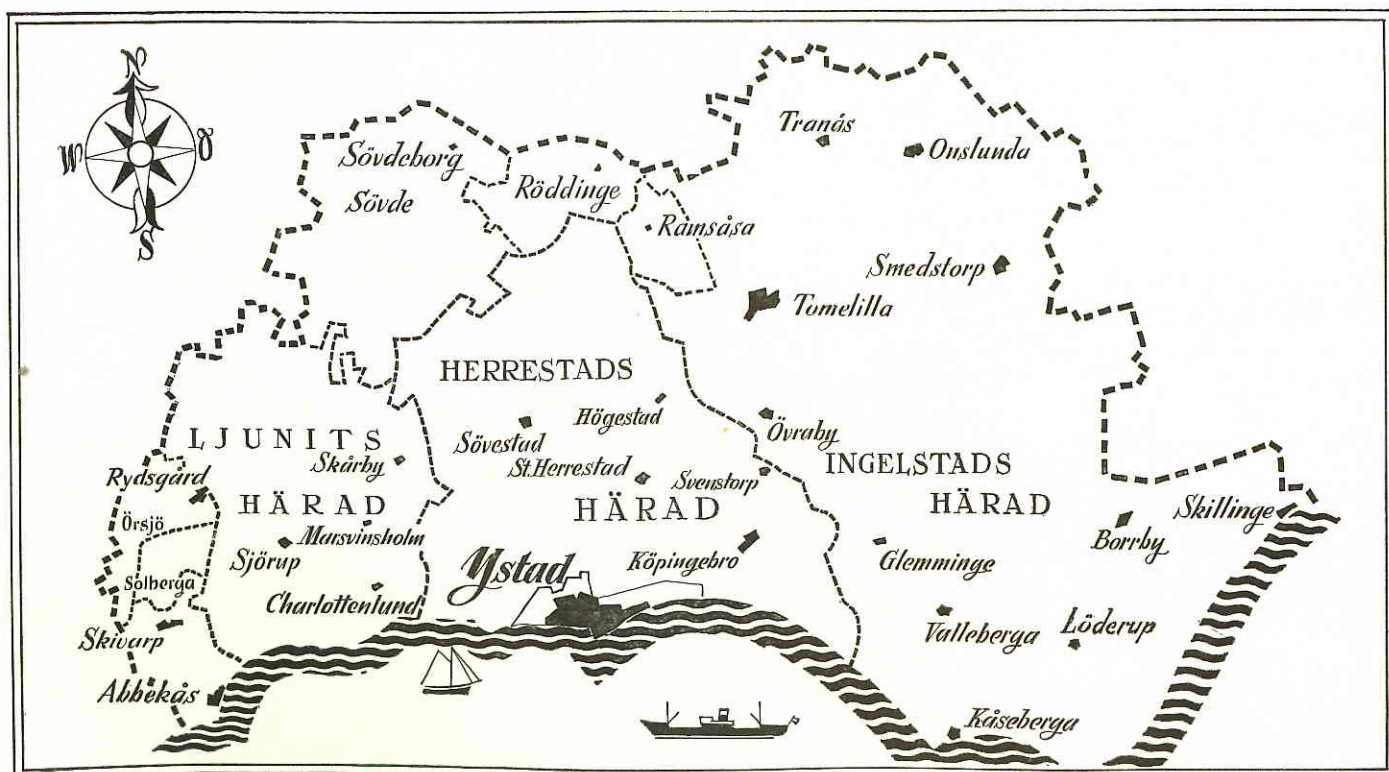
KONTAKT MED YSTADSBYGDEN

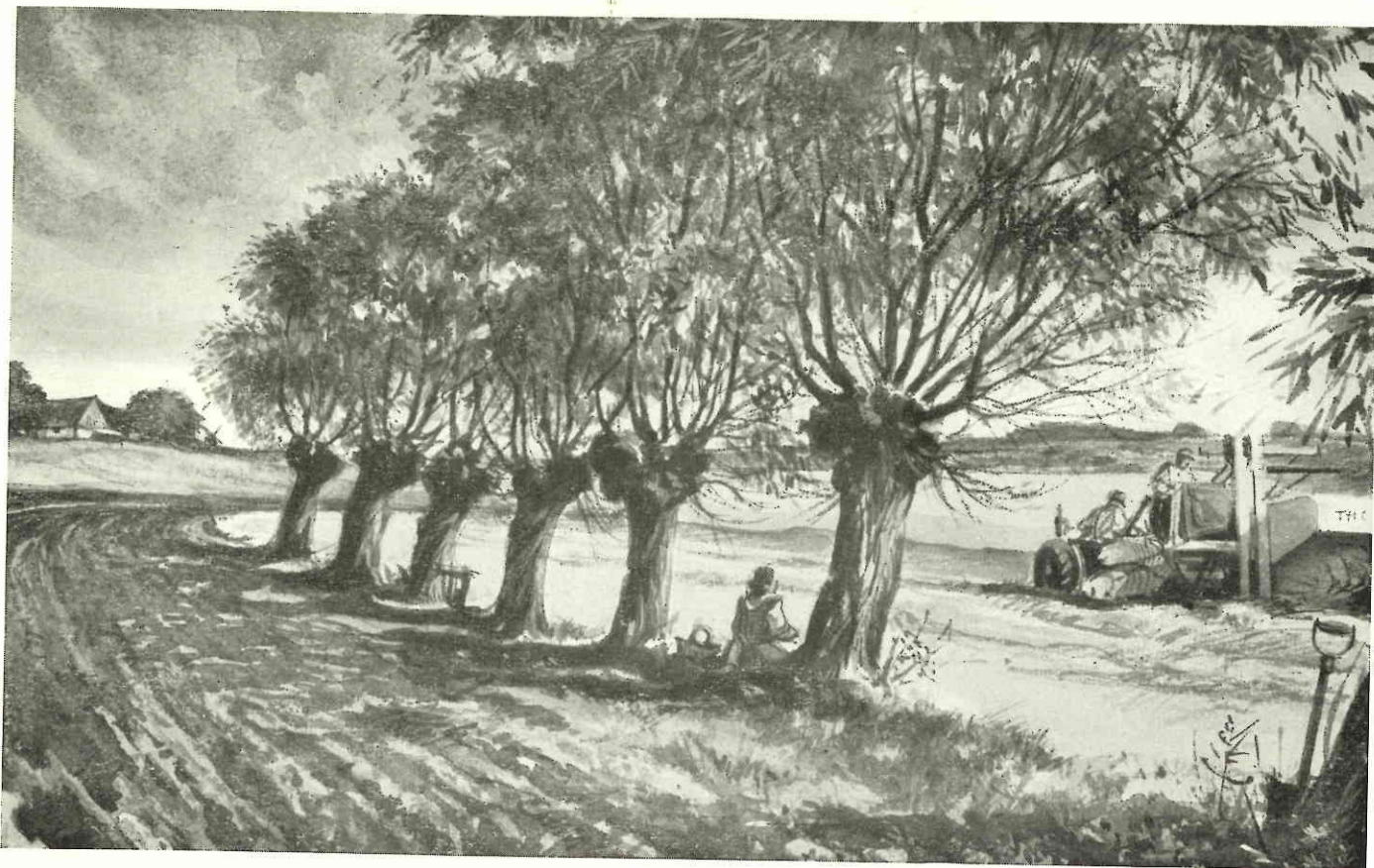
Från Sveriges åkrar och skogar kommer landets kraft. Landsbygden och dess strävsamma befolkning utgör själva ryggraden i landets försörjning. Även lantbruket behöver emellertid pengar till utvidgning och rationalisering, något som sedan länge uppmärksammats både från sparbankshåll och av lantbrukarna. Sveriges sparbanker och landets modernäringar har alltid haft ett nära samband. Sparbankerna ligger ofta koncentrerade just i de utpräglade jordbruksbygderna, vilket beror på, att en hel del av dem bildats särskilt med tanke på ekonomisk hjälp till jordbruket. Det var bygdens egna män, som tog dess ekonomiska angelägenheter i egna händer och som i sparbanken samlade bygdens sparslantar och efter hand lånade ut dem till bygdens förkovran och insättarnas säkerhet.

Fortfarande ligger en stor del av sparbankernas ledning i bondehänder — över hälften av spar-

bankernas styrelseledamöter och huvudmän är lantbrukare.

Sparbankernas hjälp till lantbruket — en hjälp till självhjälp — har tagit sig olika former. De har bl. a. i hög grad bidragit till upprustning av bostäder på landsbygden och en därmed följande modernisering, som betydligt underlättar arbetet för landets husmödrar. Lantbrukets många olika andelsföreningar — mejerier, slakterier, tröskföreningar, avelsföreningar m. fl. — hade väl knappast kunnat starta och driva sin betydelsefulla verksamhet utan sparbankernas stöd. Även till de senare årens omfattande mekanisering och rationalisering av jordbruket har sparbankerna bidragit med en omfattande kredit, en kredit som är både billig och säker, och som låter den egna bygdens sparmedel komma samma bygds näringar och utveckling tillgodo.

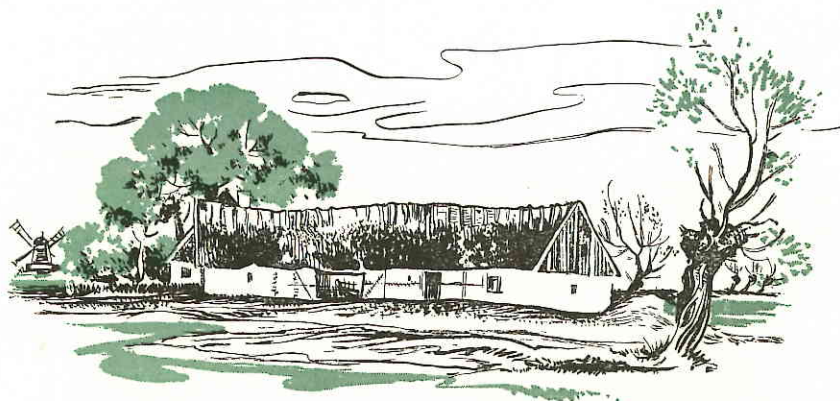

SAMVERKAN

är alltid en hävstång till framgång och utveckling, även ekonomiskt. För jordbrukaren kommer de större utgifts- och inkomstposterna på olika tider av året. Han måste därför alltid ha ett tillräckligt rörelsekapital till hands som reserv för nyanskaffningar, nybyggnader och moderniseringar. När det gäller större saker, räcker ofta inte detta rörelsekapital till, utan han måste låna, och då lånar han av de pengar, som andra — inte bara jordbrukare — har sparat eller reserverat för kommande behov. På så sätt kan de pengar, som en fabriksarbetare sparar av sin avlöning,

komma att hjälpa en lantbrukare att rationalisera sitt jordbruk, och lantbrukarens "betpengar" kan kanske ge ett affärsbiträde hjälp till bosättning — allt genom sparbankens förmedling.

Sparbankens styrka är just att den bygger på så många olika befolkningsskikt. Även om skörden slår fel, kan sparbanken sätta in friska pengar i jordbruket, pengar som kommer från andra yrkesgrupper, och får landet en rekordskörd, behöver sparbanken inte därför få placeringssvårigheter. Den stora kundkretsen skapar en trygghet, som gör att varje jordbrukare, som är mån om sitt yrkes förkovran, bör stödja sparbankens arbete.

Kassaexpeditionen.

Depositionsvalvet. Där ligger Era värdepapper i säkert förvar.

Maskinbokföring.

... DUBBELT VÄRD OM ÄDELT BRUKAD.

Eftersom sparbanken är en "hembygdens bank", lånas pengarna främst ut *i den bygd, där de en gång sparats*. Den övervägande delen av dem används till finansiering av bostadsbyggandet, såväl i staden som på landsbygden. Genom samarbete mellan de statliga myndigheterna och sparbankerna har det blivit allt lättare att skaffa sig ett eget hem. Sparbanken lämnar bottenlånet och staten svarar för överliggande kredit på förmånliga villkor. Sparbanken står till tjänst med ordnandet av alla formaliteter när det gäller in-teckningar, lagfart och andra liknande åtgärder.

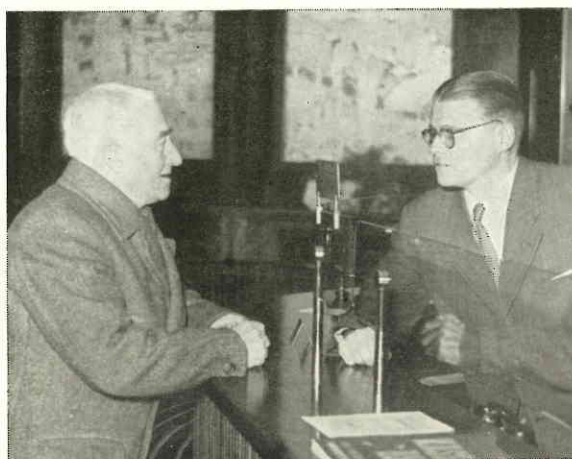
Sparbankens arkiv.

Sparbanken i Ystad har i 125 år gjort sitt bästa för att betjäna bygdens folk, när det gäller såväl inlåning som utlåning, och den kommer att fortsätta att göra sitt bästa. Symbolen för trygghet och tradition, sparbankseken, vill åskådliggöra bankens soliditet och dess möjligheter att bereda skydd och trygghet. Genom sparbankens intima kontakt med andra sparbanker kan Ni utnyttja dess tjänster varhelst Ni kommer i landet. Var inte rädd för att besvara en sparbankstjänsteman — han står alltid beredd att hjälpa Er!

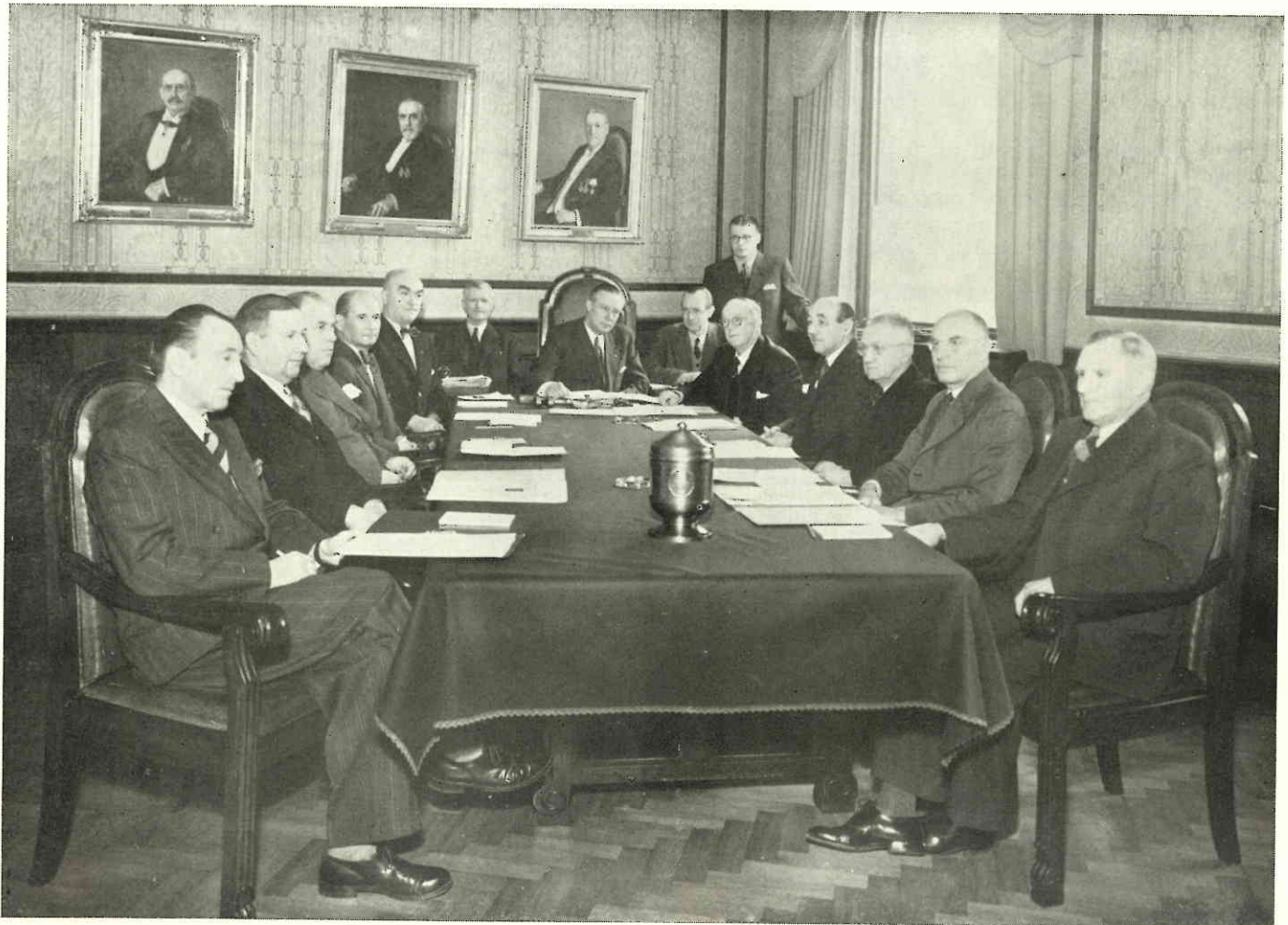
Chefen, bankdirektör Rudolf Martinsson.

Ett låneärende diskuteras med kamrer Nils Andersson.

Den nuvarande expeditjonslokalen.

SPARBANKENS STYRELSE:

Ordförande:

Direktör William Raihle, Ystad.

v. Ordförande:

Direktör Gust. F. Swenson, Ystad.

Ledamöter:

Fabrikör H. Hanzon, Ystad.
v. Konsul Hugo Schultz, Ystad.
Bankdirektör Rudolf Martinsson, Ystad.
Bokhandlare Sixten Ericsson, Ystad.
Fil. doktor Lennart André, Ystad.
Köpman John Pehrsson, Ystad.
Stadsvaktmästare Oscar Nilsson, Ystad.
Nämndeman Gösta Göransson, Snårestad.
v. Konsul Henning Håkansson, Ystad.
Landsfiskal Magnus Ringblom, Ystad.

Suppleanter:

Komm.-n.-ordf. Olof Olsson, Bromma, Ystad.
Distriktsveterinär N. O. Persson, Ystad.
Lantbrukare Gösta Andersson, St. Herrestad.
Poliskonstapel Ernst Green, Ystad.
Lantbrukare Carl Persson, Bjäresjö, Ystad.
Rektor Karl-Erik Löfqvist, Ystad.

SPARBANKENS REVISORER:

Kamrer Frits Wognsen, Ystad.
Disponent Nils Rosén, Ystad.
Konduktör C. M. Lindh, Ystad.

Suppleanter:

Disponent Gösta Jönsson, Ystad.
Disponent Sture Österlin, Ystad.
Slöjdlärare Emil Bjernert, Ystad.

Allmänt ombud:

Länsnotarie Sven Ernberg, Malmö.

SPARBANKENS HUVUDMÄN:

Valda av stadsfullmäktige:

Konduktör C. M. Lindh, Ystad.
Stadsvaktmästare Oscar Nilsson, Ystad.
Poliskonstapel Ernst Green, Ystad.
Nämndeman J. O. Persson, Ystad.
Faktor A. Sandström, Ystad.

Mälare Ernst Löfqvist, Ystad.
Stationskarl H. Lindroth, Ystad.
Fru Ellen Clausson, Ystad.
Socialvårdstjänsteman Eric Anderson, Ystad.
Landstingsman Alvar Mårtensson, Ystad.

Valda av Vemmenbögs, Ljunits och Herrestads häradsrätt:

Disponent O. Jacobson, Ystad.
Landsfiskal Magnus Ringblom, Ystad.
Lantbrukare Gösta Andersson, St. Herrestad.
Nämndeman Otto Olsson, N. Svartskylle.
Disponent Bengt Dieden, Köpingebro.

Valda av huvudmännen:

Fabrikör H. Hanzon, Ystad.
Bankdirektör Axel Jonason, Ystad.
v. Konsul Hugo Schultz, Ystad.
Direktör William Raihle, Ystad.
Bokhandlare Sixten Ericsson, Ystad.
Kamrer Frits Wognsen, Ystad.
Fil. doktor Lennart André, Ystad.
Direktör Gust. F. Swenson, Ystad.
Köpman John Pehrsson, Ystad.
Disponent Nils Rosén, Ystad.
v. Konsul Henning Håkansson, Ystad.
Nämndeman Gösta Göransson, Snårestad.
Komm.-n.-ordf. Olof Olsson, Bromma, Ystad.
Förste trafikinspektör Helmer Lilja, Ystad.
Distriktsveterinär N. O. Persson, Ystad.
v. Konsul L. W. Larsson, Ystad.
Slöjdlärare Emil Bjernert, Ystad.
Häradsförordning Einar Anderberg, Ystad.
Disponent Gösta Jönsson, Ystad.
Disponent Sture Österlin, Ystad.
Stadsvägmästare G. A. Alborn, Ystad.
Lantbrukare Carl Persson, Bjäresjö, Ystad.
Stationskarl Hjalmar Eklundh, Ystad.
Överste Gilbert Nordqvist, Ystad.
Kyrkoherde Hjalmar Lundin, Ystad.
Rektor Karl-Erik Löfqvist, Ystad.
Byggmästare Nils Persson, Ystad.
Folkskollärare Gotthard Nilemark, Ystad.
Lantbrukare Åke Åkesson, Övraby.
Lantbrukare Ivar Olsson, Folkestorp.

*DIREKTÖR WILLIAM RAIHLE,
sparbankens ordförande.*

Sos varje enskild individ finns nedlagd en naturlig strävan efter oberoende, ekonomisk frihet och en tryggad ålderdom. Sparbanksidén illustrerar på ett intressant och slående sätt, hur denna strävan genom enkla och väl lämpade organisationsformer kunnat bli en mäktig hävstång för näringslivets förkovran. Systematiskt sparande och ett stabilt penningvärde bilda grunden för vårt nutida samhälles uppbyggnad. Upprätthållandet av bådadera är en angelägenhet av högsta vikt för fortsatt framåtskridande.

Under 125 år har Sparbanken i Ystad målmedvetet sökt fylla sin funktion som förvaltare av insättarnas sparkapital. Att den lyckats härmed framgår av ständigt ökat förtroende från kundkretsens sida och av dess egen fortgående tillväxt i ekonomisk styrka.

Denna lilla skrift är avsedd att vara en erinran om sparbankens verksamhet allt ifrån begynnelsen. Den vill också vara ett tack till stadens och den kringliggande bygdens invånare för det förtroende de visat och för det stöd, som de varit för sparbanken under de gångna 125 åren. Att värna om detta förtroende skall alltid vara sparbanksledningens främsta mål och dess sporre till fortsatt framgångsrikt arbete för det gemensamma bästa.

Ystad i mars 1952.

William Raihle

